

Telegraful Român.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 1022 Plen.

Circular

cătră toate oficiile parohiale și proto-presbiterale din arhiepiscopia ortodoxă română a Transilvaniei.

Preabunul Dumnezeu, care face pururea cu noi după blândețele sale, a chemat la cele vecinice pe Inalt Preasfințitul arhiepiscop și mitropolit al nostru Ioan Mețianu, care răposând în ziua de 21 Ianuarie a. c., a fost așezat Marți în 26 Ianuarie a. c. spre vecinică odihnă în cimiterul dela biserică din Suburbiul Iosefin.

Devenind astfel vacant scaunul mitropolitan, Preaveneratul Consistor mitropolitan, prin ordinul său din 28 Ianuarie a. c., Nr. 29 Mitr., a dispus luarea de măsuri pentru îndeplinirea scaunului vacant mitropolitan.

În înțelesul §-ului 115 din Statutul organic, pentru alegerea de mitropolit și arhiepiscop Congresul se compune din 120 de deputați, la cari arhiepiscopia concură cu jumătate, deci cu 60 deputați, eară eparhiile celelalte amândouă laolaltă cu cealaltă jumătate, deci cu 60 de deputați. Arhiepiscopia concură deci la alegerea de mitropolit și arhiepiscop cu 30 de deputați aleși pentru Congresul ordinar bisericesc și cu 30 de deputați aleși pentru Congresul electoral. Cu 30 Septembrie 1914 expirând periodul de 3 ani (1912, 1913 și 1914), pentru care au fost aleși deputații la Congresul ordinar în arhiepiscopia noastră transilvană, eră natural, ca în sensul normelor din Statutul organic să se ordoneze alegeri nouă pentru periodul cel nou 1915, 1916 și 1917. Cu considerare la împrejurările grele, isvorite din crâncenul războiu, ce a erupt în vara anului 1914, Preaveneratul Consistor mitropolitan a aflat

cu cale a nu lua măsurile pentru alegeri în toamna anului 1914, în credința, că războiul va înceta în curând și așa măsurile necesare se vor lua mai târziu în timpuri normale și liniștite. Tot din motivele acestea nu s'au luat măsurile pentru alegerea de deputați la Congresul ordinar nici în toamna anului 1915.

Intervenind acuma durosul caz cu trecerea din viață a Inalt Preasfințitului Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru Ioan Mețianu, și în virtutea §-lui 156 din Statutul organic, Congresul pentru alegerea de mitropolit trebuind convocat în termen cel mult de trei luni după răposarea mitropolitului, Consistorul mitropolitan prin ordinul său provocat mai sus, încât pentru arhiepiscopia, a dispus a se face alegerile de deputați pentru Congresul ordinar național-bisericesc, la care sunt a se alege 30 de deputați cu mandatul pentru restul periodului, deci până la 30 Septembrie 1917. Tot odată să se facă alegerile și pentru deputații ad hoc la Congresul electoral, și aceștia cu mandat pe timpul până la instalarea noului mitropolit în scaunul mitropolitan. Având deci în vedere acest mandat al Consistorului mitropolitan, în conformitate cu dispozițiunile din Statutul organic § 148, precum și cele din Regulamentul congressional pentru alegerea deputaților la Congresul național-bisericesc, prin aceasta dispunem alegerea de deputați la Congresul ordinar pentru restul periodului actual, și la Congresul electoral, anume, numai pentru actul alegerii de mitropolit și arhiepiscop.

Alegerile sunt a se face în una și aceeași zi, făcându-se pentru fiecare alegere protocol separat, unul pentru deputatul la Congresul ordinar, și altul pentru deputatul la Congresul electoral. La ordinea alegerii va

premerge alegerea deputatului la Congresul ordinar cu sinod în ordine constituit pentru acea alegere, iar după terminarea aceleia imediat se va constitui sinodul pentru alegerea deputatului la Congresul electoral, după formulare făcute anume spre acel scop. Pentru alegerea deputaților rămâne în valoare împărțirea arhiepiscopiei în 20 de cercuri electorale pentru alegătorii mireni și contragerea acelorora în 10 colegii pentru alegătorii din cler, după cum s'a normat în împărțirea cercurilor electorale, votată prin Congresul național-bisericesc în ședința din 13/25 Maiu 1895, Nr. 89, care s'a publicat prin circularul de aici dto 11 Decembrie 1895, Nr. 8524.

Fiindcă alegerile în sinoadele parohiale se fac în una și aceeași zi, premergând alegerea deputaților la Congresul ordinar, se dispune a se urma tot aceeași modalitate și la alegerile preoțești, asemenea și la scrutiniile alegerilor deputaților mireni, mai întâi se face în colegiile preoțești alegerea deputatului la Congresul național ordinar, iar după terminarea aceleia imediat se pune la cale tot cu protocol separat alegerea deputatului din cler la Congresul electoral, dându-se credenționale separate pe blanchete anume pregătite. Tot asemenea se face scrutiniul alegerilor deputaților mireni, mai întâi se face scrutiniul deputatului la Congresul ordinar, după aceea scrutiniul deputatului mirean la congresul electoral, dându-se asemenea credenționale speciale pentru fiecare pe blanchete speciale. Comisarii consistoriali se numesc comun pentru ambe scrutiniile alegerilor mirenești, numindu-se pentru ambele numai o singură persoană.

Conspectul comisariilor consistoriali denumiți pentru colegiile electorale preoțești și pentru colegiile de scrutiniu mirenești se aclud la acest

circular sub lit. A) spre știre și orientare. In ce privește actele electorale se dispun următoarele:

Pentru alegerile deputaților din cler se designează ziua de Joi, 17 Martie a. c. st. v.

Pentru alegerile mirenești se dispun următoarele:

1. În Dumineca a 3-a din post, adică în 13 Martie a. c. st. v., se face convocarea sinoadelor parohiale pe Dumineca a 4-a din post.

2. În Dumineca a 4-a din post, anume în 20 Martie a. c. st. v., se țin sinoadele electorale mirenești.

3. În Dumineca a 5-a din post, adică în 27 Martie a. c. st. v., se țin colegiile de scrutiniu pentru alegerile mirenești, fiind altcum normat în Regulamentul congressional §§ 18, 27 și 28 timpul și oarele acestor întruniri.

Pentru protocoalele electorale ale sinoadelor parohiale se aclud la acest circular sub B) pe lângă covertele trebuincioase un număr corespunder de blanchete tipărite de Consistorul mitropolitan pentru alegerile deputaților ordinari și sub C) tot pe lângă covertele trebuincioase un număr corespunder de blanchete tipărite de Consistorul arhiepiscopesc pentru alegerile deputaților ad-hoc la Congresul electoral, cu acea observare, că cele cuprinse în blanchetele pentru alegerile de deputați mireni în sinoadele parohiale la alinea a doua, anume: cetirea listei generale a membrilor sinodului parohial, clauzularea și subscrierea aceleia, au loc numai în acel caz, când lipsind din vre-o cauză extraordinară lista membrilor sinodului parohial — care după Regulamentul parohial § 8 trebuie compusă și statorită la începutul anului cu valoare pentru anul întreg — s'ar fi făcut mai în urmă o listă de acestea conform Regulamentului congressional § 16, care apoi după § 27 tot de acolo

FOIȘOARĂ.

„Falimentul științei“.

De preotul Ioan Dandea.
(Urmare.)

Doctrina creștină ne învață, că de și Dumnezeu e unul după ființă, dar e înțeles în persoane. În aceasta învățatură a desăvârșit creștinismul doctrina monoteistă mosaică.

Dar adevărată e? Sigură e? Ce putem ști despre aceasta învățatură și ce nu? «Aceste persoane sunt deosebite în fiecare moment al vieții și activității, dar în același timp, din eternitate și în orice moment sunt părtașe una alteia și în existență și în viață așa, că fiecare din ele în fiecare moment conține în sine toată existența divinității și oglindește în sine toată viața fiecărei din Ele... dar nu ne introduce în taina profundă a existenței divinității». Creștinismul ne-a descoperit, cumcă în Ființa trei ipostatică se manifestă plinătatea infinită a vieții spirituale (divine) necunoscute nouă... Nu ne explică esența tainei Treime, ne dă însă... lămuriri despre Ființa divină și anume, că există în Ființa divină o activitate interioară, independentă de lume și că este un chip al manifestării sale.

Este adevărat, că misterul Treime prezintă greutatea neînvinse pentru om, când

voește a-i atinge ființa interioară. Misterul Treime creștine este «taina iubirei divine» manifestată prin «jertfirea Fiului pentru mântuirea neamului omenesc, în suferința de bună voe a Fiului lui Dumnezeu pentru răscumpărarea noastră și trimiterea Sfântului Duh pentru sfințirea și justificarea noastră». (Rojdestvenski, op. cit. I. pag. 401 și II. 456 seq.)

Cu adevărat, despre sf. Treime noi nu putem ști decât ceea ce ni s'a descoperit în revelațiunea divină. Și Descartes recunoaște însemnătatea revelațiunii ca izvor de cunoștințe pozitive; tot astfel și Newton. Iar Bacon scrie, că «chemarea adevăratei științe și filozofii e să aducă omenimea la desăvârșita cunoaștere a creatorului, iar mijlocul cel mai bun spre acest sfârșit, pe lângă sf. Biblie, este studiarea lumii pe baza experienței (Rev. teol. a. 1914. nr. 79. pag. 166.)

Revelațiunea divină, din care putem avea cunoștințe pozitive sigure ca și din natură în privința sf. Treime ne învață, că Dumnezeu tatăl își este sieși principiu, își are existența dela sine. Ne învață, că Fiul, adică cuvântul lui Dumnezeu etern, este născut din Tatăl, ear spiritul sfânt etern purcede dela Tatăl. Cum se întâmplă în esență această naștere și purcedere, nimenia cu rațiune omenească sau îngerească nu poate pătrunde. Cele ale omului, le știe numai omul — nu și alți oameni. — Cele ale lui Dumnezeu le știe

despre sine numai Dumnezeu» (Comoran, op. cit II. pag. 165 seq.)

Pe noi ne poate interesa numai faptul existenței și manifestării lui Dumnezeu în natură prin descoperire naturală și pozitivă supranaturală, și aceste fapte rațiunea noastră ne spune, că sunt sigure și pozitive.

Prin analogie taina sf. Treime se poate oarecum asemăna spre pricepere cu Soarele, care are glob din care izvoarește lumina și căldura, ear pentru aceea soarele unul este. Se mai poate asemăna cu omul, care are existență, inteligență și voință, dar unul este. Pentru mulți o peatră de poticnire este învățătura creștină: despre întruparea Cuvântului divin, Fiul lui Dumnezeu în persoana real istorică I-sus Cristos, care s'a pogorât până la om, ca să-l ridice la Dumnezeu.

Intruparea aceasta e o taină mare. Pentru noi nu este înțeleasă nici ființa lui Dumnezeu în sine, nici ființa omului în sine... dela sine urmează, că întruparea este o taină. Am putea respinge această taină ca necuprinsă de minte, dacă Dumnezeu și omul ar fi pe deplin cuprinși de noi, iar înomenirea ar prezenta ceva cu totul neînțeles.... Unii cugetători, comparând unirea Dumnezeirii cu omenirea în persoana Dumnezeu omului, cu unirea sufletului cu corpul, găsesc același mister în ambele fenomene....Ce mister poate fi mai neînțeles decât legătura tainică a spiritului cu corpul, unirea spiritului cu materia, u-

niri, care reprezintă în adevăr un fel de întrupare a forței spirituale. Dacă cu toate că nu înțelegem modul unirei sufletului cu corpul, recunoaștem însă faptul acestei uniri, apoi de ce rațiunea noastră n'ar crede în unirea tainică a divinității cu omenirea în taina întrupării?

Creștinismul nu învață, că Dumnezeu, adică spiritul suprem, prin întrupare s'a prefăcut în corp mărginit, ci numai despre unirea misterioasă a naturii divine și umane în Fiul lui Dumnezeu, fără a se schimba una în alta (Rojdestvenski, op. cit. 464).

În ce privesc însușirile lui Dumnezeu și drept, că pentru numirea lor se folosesc expresiuni antropomorfe și aceasta din o cauză adâncă. Doctrina creștină învață, că omul e creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, adică a ființei desăvârșit perfecte având și omul acele însușiri ca și Dumnezeu, dar în o stare nedesvoltată și prin acele însușiri omul năzuește după adevărul cel mai înalt, după binele suprem și după fericirea adevărată care e Dumnezeu. «Toate analogiile fac pe om să privească operele naturii, că fiind produse de operațiuni asemănătoare cu cele ale spiritului său și cari nu diferă de cele decât printr'o treaptă de perfecțiune de o mie de ori mai mare: de aici rezultă pentru el ideea unei înțelepciuni care le-a conceput și a unei voințe care le-a pus în execuție». (Rev. teologică nr. 4—1913 pag.

are să fie autenticată în sinodul electoral; din contră, dacă există — precum trebuie de regulă să existe — lista stabilită în sinodul parohial ordinar din Ianuarie, atunci nu mai servește de bază la votare în sinodul electoral, nefiind permisă nici o modificare în ea; prin urmare în cazul acesta este a se șterge din blanchetă întreaga alineă a doua.

În sensul alineei penultime din § 8 al Regulamentului pentru parohii, lista membrilor sinodului parohial se statorosește în 2 exemplare originale, un exemplar se păstrează la oficiul parohial, și pentru orice trebuințe oficiale se estradă numai în copie autentică.

Fiindcă la alegerile acestea în sinodul parohial se ia protocol separat pentru alegerea de deputat la Congresul ordinar și protocol separat pentru alegerea de deputat la Congresul electoral, și la fiecare protocol vine alăturată lista alegătorilor, despre lista originală a membrilor sinodului parohial sunt de a se face pentru trebuințele sinoadelor acestora parohiale două copii autenticate a listei originale, ceace se accentuă și aici, pentruca oficiile parohiale să pregătească de cu vreme copiile pentru trebuința sinoadelor.

Se recomandă tuturor corporațiilor și organelor subalterne bisericesti, mai ales preoțimeii parohiale, să studieze cu toată atențiunea normele pentru astfel de alegeri prescise, în Statutul organic și în Regulamentul congresual provocat mai sus, apoi să urmeze întru toate conform aceluia, cu atât mai vărtos, pentrucă o procedură greșită la alegeri poate avea urmări grave, atât pentru respectivele organe culpabile, cât și pentru însuș actul alegerii, înțelegându-se de sine, că nu iese ertat să lipsească nici unui oficiu parohial normativele amintite, pentru cari este responsabil în prima linie parohul concernent.

Cu deosebire se atrage atențiunea preoțimeii și a tuturor celor interesați la esactitatea listelor de votare, cari liste — precum am mai accentuat — sunt a se aclude la protocolul de votare în copie autentică, și la unul și la altul, apoi la publicarea sinoadelor electora e cu opt zile mai înainte, la sigilarea lprotocoalelor electorale cu două sigile și la punerea lor și a listelor de votare (listele membrilor sinodului parohial) în cuverte de asemenea sigilate, în fine la alegerea bună a bărbaților de încredere pentru colegiile de scrutiniu, așa, ca dintre cei aleși măcar unul să se prezenteze negreșit la locul de scrutiniu cu protocoalele electorale negreșit și

110). «Oameni cu mulă autoritate în filosofia actuală... observă, că modul antropomorfic de expresiune nu este mijlocul obicinuit de expresiunea al teologilor sau poezilor, dar al observatorilor, cari descriu faptele cu expresiuni cari li se par mai esacte și mai corăspunzătoare cu aceste fapte. Limba unor astfel de oameni, spre pildă limba lui Darwin, este aproape totdeauna antropomorfică. Insuși Darwin recunoaște, că numirea de «selecțiune naturală» întrebuițată de dânsul, nu este strănă de oarecare amestec de antropomorfism.... Este de mirare, că mijlocul antropomorfic de expresiune aparține.... tuturor veacurilor și limbilor. El se menține în exprimarea celor mai fine și mai abstracte idei. Cine se încearcă în descrierea rezultatelor dobândite de știința înaltă a se debarasa de un astfel de mijloc de expresiune, acela se vede silit a alerga la întorsături de cuvânt artificiale, teribil de grele, alese cu cea mai mare precauțiune, fără a reuși să înlăture cu desăvârșire ideea inevitabilă de personalitate. Acest fapt dovedește, că limba cu toate schimbările formei sale pe nevrute se supune legei instinctive născută judecării omenești de a cugeta pe Dumnezeu fiind personală... Această lege rămâne nedesrădăcinată chiar în gradul cel mai mare de dezvoltare a spiritului omnesc». (Rojdestvenski, op. cit I. pag. 395 seq.) (Va urma).

precis la orele fixate, pentru că la caz de întârziere pot să rămână neconsiderate voturile sinoadelor respective.

Oficiile protopresbiterale sunt însărcinate, să trimită cu posibilă grăbire și pe calea cea mai sigură câte un exemplar din acest circular într'una cu adnezele lui, la fiecare oficiu parohial din tracturile lor, spre care scop li se trimit de aici exemplarele trebuincioase pentru fiecare comună maternă.

Fiindcă broșura cu împărțirea cercurilor electorale s'a epuizat, iar circularul consistorial din 11 Decembrie 1895 Nr. 8524, Plen. cu care s'a publicat împărțirea cercurilor electorale, cu greu se mai poate afla în singuraticile arhive parohiale, pentru ca fiecare parohie să fie orientată la care cerc electoral aparține, se reproduce în circularul acesta împărțirea cercurilor electorale, indicându-se și locul central al colegiilor preoțești, respective cel de scrutiniu mirenești.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 8 Februarie, 1916.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
arhim. și vicariu-arhiepiscopesc.

Dr. Octavian Costea m. p.
secretar consistorial.

Războiul.

Telegramele primite eri dela biroul de presă ne comunică următoarele: La frontul răsăritean, nu departe de Tarnopol, trupele noastre austro-ungare au respins cu vitejie mai multe atacuri rusești. La frontul italian e foc nentrerupt de artilerie. În dosul frontului dușmanului se vede pe mai multe locuri foc mare, pricinuit de artileria noastră. În Albania dușmanul a fost scos din o poziție, nu departe de Durazzo, iar din aeroplan au fost aruncate bombe asupra vaselor italiene de războiu din fața orașului Durazzo. Un vapor mare de transport a fost incendiat.

La frontul dela apus au fost distruse de nou câteva poziții franceze și au fost luate dela dușman trei mitraliere, iar 11 ofițeri și 349 soldați au ajuns în captivitate la Nemți. La Concenvoye și Azannes apoi Germanii au atacat pozițiile însemnate și întărite cu toate mijloacele moderne, din cari dușmanul se apăra cu bun succes de un an și jumătate. Succesul a fost splendid. Atacul dat pe o întindere de 10 kilometri, cu o afunzime de trei kilometri, a cauzat dușmanului pierderi enorme, în morți și răniți, iar 3000 de Francezi au ajuns în captivitate la Nemți, cari au pus mâna și pe material bogat de războiu. Și pe alte locuri au avut Nemții succese la frontul dela apus.

Adolf Harnack.

Monahismul, idealurile și istoria lui.

(Urmare).

Formarea monahismului însă a fost precedată de condiții foarte diferite și de aceea cu o cale și de diferiți pași. Cu toate că întâiul factor a fost instinctul ascetic, moștenit de biserică dela păgâni, care l-a silit să elibereze sufletul din mâinile mulților tirani, să învingă egoismul dur și fin să călăuzească sârmanul suflet la Dumnezeu, pe de altă parte a întrevănit și un ideal ascetic, care a fost mai mult contrar, decât înrudit cu instinctul cel dintâi. În școala catihetică din Alexandria, care în genere era în veacul al treilea școala principală a teologiei bisericesti, au preluat și prelucrat din sistemul idealist al moralistilor greci, cari au trăit dela

Socrate încoace, toate ideile fundamentale ale cugetării. Aceștia însă de mult au transformat zicala socratică: «Cunoaște-te pe tine însuși» în tot atâtea regule despre arta corectă a vieții. Cele mai multe din aceste regule au abătut pe adevăratul «filozof» dela activitatea pusă în slujba vieții zilnice și «dela greoaia învățare în publicitate». Au argumentat, că spiritul «nu are problemă mai specifică și mai potrivită, ca îngrijirea de sine însuși, întrucât nu caută pe dinafară, nu se ocupă de lucruri străine, ci aprofundându-se pe dinlăuntru în sine, își redă sie-și ființa proprie și astfel făptuiește dreptate». Aici învățau, că filozoful, care nu mai are lipsă de nimic, este cel mai aproape de Dumnezeu, pentrucă e în posesiunea eului său bogat și poate beneficia în pace de privirea lumii binelui celui mai suprem; acolo propovăduiau, că spiritul emancipat de ceace-i senzual, și aprofundat în continua cercetare a ideilor veșnice, la urma urmelor se va face vrednic să privească nevizibilul și însuș încă se îndumnezeiește. Aceasta a fost retragerea din lume, la care învățau și filozofii creștini din Alexandria pe învățăceii lor, iar înainte de toate Origen. Trebuie să cetim numai Pănegiricul scris de Grigorie Thaumaturgul asupra maistrului său, ca să ne convingem, unde trebuie căutat idealul înțelepciunii vieții de-a ne retrage din lume, pentru care e lăudat teologul. Nu se poate tăgădui, că această formă a retragerii din lume, cuprinde în sine laicizarea specifică a creștinismului și că filozoful mulțămît cu sine e contrast al sufletului sărac, pe cât se poate. Dar nime nu poate contesta totodată, că amândouă formele în concret s'au putut manifesta în o mulțime de multilateralități și au putut fi fuziona în aceasta multilateralitate. Și luat în înțelesul acesta chiar însuș Origen totuși se poate socoti între adevărații părinți ai monahismului creștin. Căci doar deja nici la el nu mai stă lucrul așa, ca și când ar fi exprimat în etica sa ori ar fi realizat în viața sa curat numai idealul stoic ori neoplatonic, ci se perindează toate direcțiile etice ale trecutului, deci și cel creștin. Tocmai aceea este în istoria universală poziția teologilor egipteni, cari au fot toți precursori sau ucenici ai lui Origen, că atât pe terenul dogmaticii, cât și pe al disciplinării vieții creștine, au sumat rezultatul de până acum al formelor de cunoaștere și al regulilor practice și l-au pus sub paza revelațiunii. Pentru aceasta au devenit părinți ai tuturor partidelor bisericesti, cari au pășit mai târziu și s'au luptat. Precum cu drept egal poate fi chemat Origen în ajutorul arianismului și al ortodoxiei, cu acelaș drept i-se poate atribui responsabilitatea pentru laicizarea specifică a teologiei creștine, precum mai înainte pentru aplicările pustnicești ale teologilor, mai apoi ale laicilor. Acelaș om a fost, care a ținut de dorit pacea pământescă a creștinismului cu statul și a profetit-o înainte, care la umbra păcii universale totodată a voit să descopere chilia de mănăstire a cărturarului-călugăr, evlavios, adâncit în sine. Celce însă n'a fost evlavios și învățat, i-s'a dat — așa a crezut Origen — în credința sa obiectul contemplației un conținut nesecat. Deci chemarea sună într'adevăr tuturor creștinilor. Și totuși au trebuit să treacă aproape două veacuri de om, până când s'au putut valida aceste cugetări în creștinismul din ce în ce tot mai obosit, și nici odată nu au ajuns a fi cele mai decizătoare pentru masse. Au fost rare astfel de reuniuni, de cari a înființat Hierakas, învățăcelul lui Origen, după modelul dat de Origen. Trebuința și desgustul față de viața comună au eliberat în chip e-

lementar această mișcare și biserică lui Constantin și a urmașilor săi i-a alungat în singurătatea pustiei pe ceice doreau să trăiască pentru religiuine.

Pe la sfârșitul anilor patruzeci ai veacului al patrulea, mișcarea deveni deja puternică. Încă atunci cu miile au trebuit să ducă viață călugărească. Începutul adevăratului monahsim, ca al ori-cărei mișcări mari istorice, e învăluit de ceața legendelor și deja nu se mai poate deosebi cu siguranță poezia de realitate. Memoria unor afirmativi întemeietori a păstrat-o nu mai legenda. Dar știm două lucruri și aceasta ne e de ajuns, pentruca în genere să cunoaștem și apreciem corect mișcarea. Cunoaștem idealul original și putem constata măsura retragerii din lume. Adevăratul ideal a fost: împărțirea de privirea curată a lui Dumnezeu și astfel scăparea de judecată și mântuirea sufletului; mijlocul: curătenia și îndreptarea neconținută a sufletului spre Dumnezeu, apoi abzicerea totală de toate bunurile lumești, acestora a aparținut și comunismul bisericesc. Au încunjurat nu numai lumea în accepția deplină a cuvântului, dar și biserică universală au încunjurat-o. N'au împărțășit, ce e drept, vederea, că doctrinele ei nu sunt satisfăcătoare și ordinea ei nepotrivită, harurile mântuitoare indifferente; dar au fost de părerea, că are teren periculos, și nu s'au îndoit, că vor putea substitui pe seama lor toate bunurile sacramentale, prin asceză și privirea neconținută a sfințeniei.

Și cum a fost raportul bisericesti față de această mișcare? A tolerat, că membrii ei au avut îndrăzneala să se emancipeze de sub nemijlocita ei conducere, ca să aleagă acea cale a prefacerii în sfânt, care nu stă sub controlul ei? Suferit-a oare, ca asupra vieții fiilor ei să se arunce umbra bănelii, chiar dacă ei încă nici nu au fost reproșați? N'a ezitat nici un moment, n'a putut ezita. A mai făcut singurul lucru posibil, ce i-a mai rămas pentru apărarea proprie: a aprobat mișcarea cu toată hotărârea, ba a dat dovadă, că o consideră ca formă străveche a vieții creștine. Temerea, că se vor scufunda în vârtejul vieții, săturarea de viața stearpă, ordinară, și nădejdea bunurilor mari, au alungat afară pe oameni; biserică a făurit o virtute prin dreptatea ce o avea ca emanată din această necesitate

N'a putut face altcum; pentrucă ea însași din ce s'a pierdut mai mult în labirinturile lumii, statului și culturii, cu atât mai sgomotos și mai cu efect a predicat, ceace a realizat monahismul.

Una din cele mai frapante observări istorice este, că biserică tocmai atunci, când s'a desvoltat ca instituție de drept și sacramentală, a produs un astfel de ideal al vieții creștine, care nu înlăuntrul ei, ci numai pe lângă ea s'a putut realiza. Cu cât mai mult s'a aprofundat în lume, cu atâta a ridicat idealul mai la înălțime, mai presus de oameni. Insuș biserică a învățat, că scopul suprem al evangheliei consistă în privirea lui Dumnezeu, dar n'a știut drum mai sigur spre această privire cătră Dumnezeu, decât despărțirea de lume. Dar această serie de cugetări s'a manifestat în biserică numai ca o întregire desperată a lățirii moralizatoare a creștinismului

Dacă tendința lui s'a îndreptat de fapt în direcția, ca să supună totul principiilor sale și regulilor sale de cult sărăcăcioase, atunci propria-i teologie i-a lucrat împotriva. Monahismul nu s'a oprit la «teologie». A pus chestia foarte serios, că creștinismul e religie și pretinde dela individ jertfirea vieții. Argument pentru faptul, cum era de mare puterea bisericii asupra spiritelor, e că la pă-

șirea sa monahismul n'a îndrăsnit a se face judecător al bisericii, — după modul montaniștilor, — și a declara de căi greșite căile ei. Dacă luăm în considerare însuflețirea și fanatismul ce s'au dezvoltat în curând în coloniile monahale, numai mirați vom constata, cât de rare și cât de lipsite de efect erau atacurile îndreptate împotriva bisericii, chiar și dacă nu au lipsit cu totul. Abia s'a aflat cineva, care să fi pretins întreagă reforma a bisericii. Mișcarea putea fi revoluția bisericii universale și de fapt abia a turburat cursul bisericii universale. E adevăr real, că era mare neîncrederea față de oficiul bisericesc; câți n'au fugit de el, când a fost să li se încredințeze! Dar n'a încetat cinstea ce i se cuvine oficiului; numai de pericolele lui s'au temut. De sine înțeles între preoți și călugări și aici și dincolo a fost foarte încordat raportul; poate că și perscanele le disprețuiau, dar mai mult nimic.

(Va urma.)

In amintirea arhimandritului Augustin Hamsea.

Cum după moartea regretatului arhimandrit Augustin Hamsea, P. S. Sa părintele episcop Ioan I. Papp a trebuit numai decât să alerge la patul de suferințe a bolnavului mitropolit Ioan Meșianu, astfel numai acum am ajuns în situaținea de a cunoaște scrisorile și telegramele, prin cari din toate părțile s'au trimis P. S. Sale condolențe pentru trecerea din viață a celui bărbat distins al bisericii noastre, care a fost Augustin Hamsea.

Intre aceste condolențe aflăm în primul loc acea a fericitului mitropolit Ioan Meșianu, care a trimis episcopului Ioan I. Papp următoarea telegramă: „Foarte greu atins de durerea încetării din viață a iubitului nostru arhimandrit Augustin Hamsea, rog a primi și exprima tuturor cea mai sinceră condolență“.

Corpul ofițeresc al regimentului No. 33 aflător pe câmpul de luptă a adresat părintelui episcop Ioan I. Papp următoarea scrisoare:

Din prilejul încetării din viață a egumenului mănăstirii Hodoș-Bodrog, a Inalt Prea Cuvioșiei Sale Arhimandritului adormit Domnul Augustin Hamsea corpul ofițeresc al regimentului No. 33 aflător pe câmpul de luptă își permite a-și exprima cele mai intime condolențe.

Ospitalitatea sa largă și sinceră, conlucrarea-i eficace pentru susținerea buneii înțelegeri între cler și militari, în sfârșit neuitatele zile în cari regimentul avusese onoarea a număra pe răposatul între oaspeții săi, vor trăi vecinic cu recunoștință și pioasă aducere aminte în sufletul regimentului 33. Carl von Sertic, vice-colonel“.

Exceleța Sa domnul mareșal campestru Albert de Dietrich din Sibiu a adresat părintelui episcop Ioan I. Papp următoarea scrisoare:

„Preasfințite Domnule Episcop! De timp mai îndelungat bolnav și abea restabil după un atac vehement al morbului meu astu dela amici trista știre, că Inalt Prea Cuvioșia Sa, domnul Arhimandrit Augustin Hamsea, a căzut victimă unei boale neiertătoare.

Primește Preasfințite domnule Episcop din parte-mi expresiunea celei mai adânci condolențe pentru această grea pierdere a distinsei Dvoastre biserici și Vă rog, să fiți convinși, că eu și cu mine împreună toți acei ofițeri, cari au avut onoarea să cunoască pe Arhimandritul în Domnul adormit, suntem adânc sguđuși, că acest vrednic servitor al Domnului a trebuit să ne părăsească atât de curând.

Eu în fericit adormitul pierd un compatriot credincios și un iubit preten, îndur deci o pierdere ireparabilă. Până la moartea mea îi voi păstra o credin-

cioasă și onorabilă aducere aminte. Pri-miți etc. Albert von Dietrich, Feld-mareșallieutenant.“

Au mai condolat prin scrisoare: Ilustritatea Sa d. general-major Mihălfan (Sibiu), judele de curie Dr. George Plopu (Budapesta), adv. Emanuil Ungurianu (Timișoara), adv. Paul Rotariu (Timișoara), protopopul Gh. Sârb (Belinț), preoții Nicolae Crâșmariu (Bărăteaz) și Terenție Petrovici (Țelo).

Telegrame au trimis: Familia Mocioni din Bulciu și Căpâlnaș, episcopul Cristea (Caransebeș), arhimandritul Pușcariu (Sibiu), protosincelii Dr. Badescu și Dr. Olariu (Caransebeș), directorul gimnazial Dr. Iosif Blaga (Brașov), Ioannovich, prefectul comitatului Timiș, Kabdebo Gergely, prefectul pensionat al comitatului Timiș, protopretorele Lászlóffy (Aradulnou), secretarul mitropolitan Nicolae Zigre (Sibiu), advocații Nicolae Proștean și George Dobrin (Lugoj), adv. Aurel Petroviciu (Nădlac), prot. Păcățian (B.-Comlos), protosincelul Bogoeviciu (Budapesta) ș. a. („Românul.“)

Orfelinat românesc în Blaj.

Intr'o adunare impunătoare, ținută Duminecă după serviciul divin din catedrală, inteligența română din Blaj a decretat înființarea unui orfelinat românesc gr. catolic în Blaj, votând cu unanimitate și cu mare însuflețire moțiunea următoare:

„Apreciind lipsese, suferințele și su-prema jertfă de sânge adusă pe câmpul de onoare pentru noi toți de părinții nevinovaților orfani, remași fără scut și fără povătuitori, și conștii de altă parte de datorințele noastre creștinești, referitoare la faptele de îndurare trupească și sufletească: enunțăm necesitatea înființării unui orfelinat al bisericii noastre gr. catolice române, și deplin convinși, că între împejurările deosebit de favorabile acestei înființări, ideea se poate împlini aici în Blaj cu multă ușurință, emitem din sânul nostru o comisiune cu mandatul, ca punându-se în legătură cu Preavenatul Consistor Arhiepiscopesc gr. catolic din Blaj, să caute cu toate mijloacele îngăduite, ca orfelinatul gr. cat. român din Blaj să iee ființă în timpul cel mai scurt posibil“.

Adunarea a fost prezidată de domnul canonic Dr. Vasile Suciu. Iar unul dintre oratorii cei mulți ai adunării, domnul profesor Alexandru Ciura, a spus în vorbirea rostită și următoarele lucruri:

„Noi ne bucurăm de orfelinatul proiectat la Sibiu. Va fi un bine pentru neamul nostru și lăcașul as' de acolo. Noi însă credem, că dacă ar cuprinde el și 1000 de elevi orfani, este totuși cu mult sub coeficientul satisfactor pentru lipsurile noastre. De aceea zidim și noi, de aceea pornim și noi mișcarea noastră, ca să ajutăm munca sibienilor, nu ca să li-o stângemim. Ba noi mergem mai departe. Noi susținem, că ideea noastră, orice ar zice unul sau altul, trebuie să o vedem împlinită și în alte centre românești. Trebuie să luptăm cu toți și în toate colțurile locuite de Români, ca să prindă grăunțele noastre, pentru binele neamului românesc“....

Ne spune „Unirea“, că pentru aceste cuvinte, oratorul a primit vii aplauze din partea tuturor.

NOUȚĂȚI.

Parastas. Ziarul „Românul“ din Arad scrie următoarele: „Parastas pentru mitropolitul Ioan Meșianu s'a ținut ieri, (Duminecă) în catedrala rom. gr.-or. din loc, fiind de față numeros public românesc aradan. A pontificat P. S. Sa dl episcop Ioan I. Papp, asistat de P. C. S. dl protosincel Roman Ciorogar, director seminarial, de Dr. Gheorghe Giuhandu, Gavril Bodea, Dr. Teodor Botiș, Dimitrie Muscan, Traian Vățian și diaconii Dr. Lazar Iacob și Ioan Ciocara. Răspunsurile funerale le-a dat corul seminarial, cu cunoscuta măiestrie, condus de Ioan Turcu, stud. teolog în curs. III. În cuvântarea ce a ținut-o cu acest prilej P. S. Sa dl episcop al Aradului Ioan I. Papp a amintit o mulțime de detaluri importante ale activității prodigioase în timpul când regretatul mitropolit Ioan avea în mână cârja e-

piscopală a diecezei aradane. Fiindcă s'au amintit lucruri cari trebuie reținute, vom publica această cuvântare într'un număr apropiat“.

Pentru orfelinatul din Sibiu. Direcțiunea institutului de credit și economii „Lumina“ din Sibiu a votat în ședința din 22 Februarie n. c. frumoasa sumă de 5000 (cinci mii) coroane pentru orfelinatul românesc din Sibiu.

Pentru gloțiși. Se comunică pentru evitarea tuturor neînțelegerilor, cumcă gloțișii chemați pe 28 Februarie n. respective pe 3 Martie n. la serviciu militar, au să se prezinte la comanda lor militară chiar și în cazul, că au titlu de drept de a fi dispensați, și au să aștepte la mișcarea rezoluțiunea ce va fi dată la rugarea lor de dispensare. În cazuri excepționale comanda de întregire poate însă să-i concedieze, până la rezolvarea rugării lor.

Aca de Barbu, cunoscuta cântăreață de operă, în urma invitării dlui director Bauer, a sosit în orașul nostru și va cânta ca oaspe în teatrul orașănesc, primadată în 29 Februarie n. a. c. în „Z geunerbaron“ rolul Saffei, apoi în mai multe roluri principale. Numita cântăreață a urmat conservatorul din Viena la celebrul profesor Forsten, apoi imediat a fost angajată în Hamburg la „Neue Oper“. Publicul nostru sibian va avea prilejul plăcut a gusta o serie de reprezentații delicioase.

Major condamnat la moarte. Ziarul Victoire comunică o scrisoare ostășească, în care se arată, că maiorul batalionului al 6-lea din regimentul francez de infanterie nr. 74 a fost acuzat cu trădare de patrie. Se afirmă, că maiorul a declarat soldaților săi următoarele: Războiul are să dureze încă multă vreme, pentrucă guvernul francez este cu desăvârșire neputincios; ar fi cu mult mai bine să trăim sub stăpânirea germană, de cât sub stăpânirea guvernului de astăzi al Franței. — Maiorul și-a susținut părerea și în fața tribunalului militar, care l-a condamnat să fie împușcat.

Pesimism. Gazeta Ruscoe Slovo primește din Roma știrea, că cercurile militare de acolo nu au nici o speranță în noua mare ofensivă italiană. Problema Italiei pentru viitor nu poate să fie a rupe frontul austro-ungar la Isonzo, ci numai a lega acolo cât mai multe trupe dușmane, sau a opri un atac general de mai târziu. — Italianii va să zică au devenit, și probabil vor deveni și de aici încolo, tot mai modești.

Afișul unui librar. În urma deselor atacuri aeriene un librar din Londra și-a pus în vitrină următorul afiș: „Vin Zeppelinele! Este timpul suprem să vă faceți rugăciunile și testamentul! Aici se găsesc de vânzare cele mai bune cărți de rugăciuni și formulare de testamente“.

În captivitatea Franței! Cenzura franceză poartă grijă deosebită, ca ziarele să nu comunice absolut nimic despre domnitorul muntenegrean Nichita. S'a interzis regelui nenorocit să primească ziarști înainte de a avea înviiințarea funcționarilor francezi încredințați cu supravegherea lui. Nichita este astăzi prizonierul Franței.

Hatmanul cazacilor. După ocuparea orașului Erzerum, țarul a distins pe marele duce Nicolae Nicolaevici, numindu-l hatman de onoare al cazacilor din Caucaz.

Soartea Muntenegrului. Regala Nichita n'a dat încă răspuns la cererea ce i s'a adresat dela Cetinje. Răspunsul se mai așteaptă câteva zile. Dacă regele nu are voința sau putința de a se pronunța, în acest caz țara sa, Muntenegru, se va considera nu ca teritor, care a capitulat de bună voie, ci ca teritor cucerit.

Mijloc greșit. Două aeroplane franceze plutind d'asupra orașului macedonean Monastir, au aruncat mii de exemplare dintr'o foaie tipărită, în care se spuneau următoarele: „Zilnic se predau în mâinile noastre numeroși soldați bulgari și între dâșii mulți ofițeri. Știm, că voi și familiile voastre răbdați foame, vărsându-vă sângele pentru Germania. Veniți fără arme la noi. Franța generoasă vă primește ca pe ostași, cari și-au împlinit datoria. Țara nemțească vă ruinează: ea vă cere sângele, apoi grânele și toate comorile voastre. Bulgarii Camarzi! Hotărâți-vă bine și treceți la noi!“ — Apelul acesta francez l-au cetit înșiși ofițerii bulgari la frontul trupelor din Macedonia, unde a produs ilaritate generală.

În lipsa de hârtie. Atât presa engleză, cât și presa franceză este necesită să și reducă mult dimensiunile. Editorii parisieni au hotărât să scadă mărimea foilor la jumătate. În marea lipsă de hârtie, nu este exclus ca ziarele să apară în viitor cu text și mai scăzut.

Fundațiune nouă. Institutul de credit și economii „Patria“ din Blaj a votat în adunarea generală ținută acum de curând suma de 10.000 coroane, ca îneputul unui fond, care va purta numele regretatului preposit I. M. Moldovan, și din venitele căruia se vor premia în fiecare an lucrări științifice, ori literare, scrise de profesorii din Blaj, sau vor fi ajutamați funcționarii băncii „Patria“.

Lipsă de lapte în Paris. Vine știrea, că în Paris e o completă lipsă de lapte. Poporațiunea consumă numai lapte condensat. În provincie asemenea e mare lipsă de lapte, din pricina, că abia se mai găsesc vaci, dupăce toate au fost tăiate. Unde se mai găsește apoi puțin lapte, e plătit cu prețuri enorme.

Știri dela Belgradul sârbesc. Numărul din urmă al gazetei Belgrader Nachrichten vestește, că numărul locuitorilor capitalei sârbești a atins până acum cifra de 52.000. În timo de pace orașul avea cam o sută de mii de suflete. Cei fugiți de frica „gva-bilor“ se întorc zilnic din toate părțile. Așa se găsește stradă, care să nu-și aibă deschise toate prăvăliile. Oamenii încep a se împăca în nouăle raporturi. Mulți dintr'înși sânt ajutați de autorități, să ocupe diferite slujbe, ca să și poată susține familiile. Restaurantele și cafenelele și-au redeschis salele, aproape ca în timpuri normale. Sârbii reînțorși vorbesc cu multă recunoștință despre autoritățile noastre, și cu nespusă ură despre guvernul sârbesc.

Despre clima siberiană. Institutul meteorologic din capitală a publicat o mică broșură despre raporturile climatice din ținuturile siberiene, unde se găsesc așași ostași d'noi în captivitate rusească. Broșura, compusă de L. Szalay, constată, că Siberia nu este atât de îngrozitoare, pe cât i-a mers vestea. Afară de aceasta, prizonierii de război duși acolo nu sânt tratați în felul criminalilor și exilaților politici ai Rusiei. Nenorocii ruși sânt transportați în locurile cele mai părăsite și mai sălbatice; ear soldații noștri se sânt în localități cu mult mai aproape de Europa, și prin urmare într'o climă mai moderată. În Rusia se găsesc 1356 de tabere pentru prizonierii sau internați. Din acestea sânt în Asia numai 518. Intr'o tabără, alcătuită din clădiri publice și locuințe particulare, sânt adăpostiți 40 până la două mii de soldați prizonieri. Taberele siberiene sânt cam la 12 mi chilometri departate de țara noastră, ear dela frontiera răsăriteană a Rusiei cam de 7300 chilometri. Eată câteva numiri de astfel de tabere: Turkestan, Taškend, Samarcand, Catagurgan, Cibac, Cmelovțe, Sulaievca, Romanov, Borovscaia, Czornicova, Teplo-dovovs, Uspiense ș. a. Sânt de comun orage, care în vremea verii nu-s tocmai sănătoase, deoarece ținutul este mocirlos. Clima Siberiei, deși e rece, este însă uscată și de aceea nu-i nesănătoasă. Vara e caldă peste măsură, earnă e frig extraordinar. Bat vânturi dese și uscate. Zilele cu ploii și cu ninsoși sânt rare; ele variază între 10 și 160 într'un an. Când vremulește, siberianul nu iese din casă, ci stă lângă cuptorul său uriaș și caută se nu să stângă focul.

Bioscopul Apollo. Numai Vineri în 25 Februarie 1916 se va reprezenta: La mațul râului Seine. După natură colorat. Clara și unchiul. Umoristic. Țganca, dramă. Plăcerile la țară, Comedie. Nk Winter și omul cu masca, poveste detectivă în 3 acte.

Teatru.

Sâmbătă, în 26 Februarie: Ca odată în Mai, farsă cu cântece în 3 acte.

Cărți și reviste.

„Calea vieții“, învățături creștinești pentru poporul românesc, anul I numărul 2. E număr de războiu, pentru soldații dela front și din spitale. Revista apare odată pe lună. Redactor responsabil Dr. Nicolae Brinzeu, cu locuința în Vulcan, comit. Hunedoara, unde e și redacția și administrația. Abonamentul face 3 coroane pe an.

„CORDIANA”,

institut de credit și de economii, societate pe acții în Fofeldea.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «CORDIANA», societate pe acții se invită, conform §-ilor 19 și 20 ai statutelor societății, la

a XVIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Fofeldea (localul institutului) **Duminică, 19 Martie st. n. 1916**, după amiazi la 1 oră.

OBIECTELE:

1. Raportul anual al direcțiunii, Bilanțul anului de gestiune 1915 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat, conform bilanțului.
3. Alegerea a 2 membri în direcțiune în locul celor eșiți după vechime.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membri direcțiunii.

Domnii acționari, cari, în sensul §-ilor 22, 23 și 24 din statutele societății, voesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până **Vineri, în 17 Martie n. a. c.**, la 6 ore p. m., la cassa institutului în **Fofeldea**, la **Filiala** institutului nostru în **Agnita**, la institutul de credit și economii «**Albina**» în **Sibiu**, «**Filiala Albina**» în **Brașov**, sau la «**Cassa de păstrare**» în **Săliște**.

Fofeldea, la 20 Februarie 1916.

Direcțiunea.

(24) 1-1

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1915. — Mérleg számla 1915. dec. hó 31. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Kézpénz	14,306	89	Capital societar — Részvénytőke	120,000	—
Cambii de bancă — Bankváltók	450,023	—	Fond de rezervă — Tartalékalap	51,860	—
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölesönök	90,020	—	Fond spec. de rezervă — Rendkívüli tartalékalap	3,540	—
Credite de cont-curent — Folyószámla	7,280	05	Fond de pensiuini — Nyugdíjalap	9,250	—
Efecte — Értékpapírok	9,114	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	351,775	3
Realități — Intézeti házak	6,704	02	Creditori — Hitelezők	20,539	0
Mobiliar — Felszerelés	1,413	—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	279	—
amortizare — leírás	143	—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	7,500	—
		1,270	Profit curat — Tiszta nyereség	13,968	58
					578,717
					96
					96

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla. Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:		
pentru depuneri spre fructificare — be-			dela cambii de bancă — leszámított		
tėti kamatok	17,450	97	váltók után	28,820	20
pentru credite de cont-curent — folyó			dela imprumut. hipot. și pe oblig.		
számla	2,036	11	jelzálogos kölcsönök után	3,892	82
Spese: — Költségek:			dela efecte — értékpapír után	215	—
porto, tip., diverse — postadij, nyom-			Chirie — Házbér	1,000	—
tatványok, különféle	2,640	42	Provizioni — Jutalékok	12,942	48
salare — fizetések	7,181	94			
marce de prezență — jelenléti díjak	236	—			
chirie — házbér	700	—			
Contribuțiune: — Adó:					
directă și arunc. com. — egyenes, ut					
és megyei adó	659	64			
10% după interese de depun. — 10%					
betéti kamatok után	1,853	84			
10% amort. din mob. — 10% a lelt. számlán					
Profit curat — Tiszta nyereség	143	—			
	13,968	58			
		46,870			50
					96

Fofeldea, 31 Decembrie 1915.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Lissai m. p., președinte. Petrescu m. p., director-executiv. I. Nastase m. p., contabil. V. Bonea m. p., v. președinte.
I. Vătășan m. p. Dr. S. Chețian m. p. I. Precup m. p. I. Neagu m. p. A. Manuil m. p.

Examinând conturile prezente, le-am aflat exacte.

Fofeldea, la 20 Febr. 1916.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioane Comșia m. p. Andreiu Teășiu m. p. Ioan Popa m. p. Pavel Manuil m. p. Toma Sava m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat în cursul anului trecut cărțile și valorile institutului «Cordiana» din Fofeldea, cum și ale filialei din Agnita, și am aflat totdeauna cea mai bună ordine. Bilanțul anual și contul Pierderi și Profite pe anul de gestiune 1915, le-am examinat și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale institutului. Deci Vă propunem a da absolutul direcțiunii și subsemnatului comitet pentru anul de gestiune 1915 în privința împărțirii profitului curat ne alăturăm intru toate la propunerile direcțiunii.

Fofeldea, la 20 Februarie 1916.

Ioane Comșia m. p., președinte. Andreiu Teășiu m. p. Ioan Popa m. p. Pavel Manuil m. p. Toma Sava m. p.

„AJUTORUL”,

institut de credit și de economii, societate pe acții în Șeica-mare.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acții «AJUTORUL», se invită prin aceasta conform §-lui 16 din statute la

a VII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Vale în **26 Martie st. n. a. c.** la 1 oră d. a. în sala festivă a școlii gr.-ort.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării și constatarea acționarilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanțului.
4. Darea absoluturului direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
5. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere și a 2 suplenți pe 3 ani.
7. Stabilirea marcelor de prezență.
8. Eventuale propuneri.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală în sensul §-lui 17 din statute sunt rugați a-și prezenta acțiunile, eventual dovezile de plenipotență cel mult până în **24 Martie a. c.** la cassa institutului din Șeica-mare sau la agentura sa din Vale.

Șeica-mare, 22 Februarie 1916.

Direcțiunea.

(25) 1-1

Activa — Vagyon. Bilanț la 31 Dec. 1915. — Mérleg számla 1915. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Pénztár	21,247	53	Capital social — Részvénytőke	250,000	—
Bon: Giro-conto la banca austro-ung. — Követelés			Fond de rezervă — Tartalékalap	102,940	68
Giro-számlán az osztrák magyar banknál	533	09	Fond de pens. — Nyugdíjalap	15,608	63
Cassa de păstrare postală — Postatakarékpénztár			Fond de binefac. — Jótékonycehalap	4,016	74
Cambii — Váltók	379,870	94	Depuneri spre fructificare — Takarékk betétek	431,188	8
Cambii hipot. — Jelzálog. bizt. váltók	112,780	—	Reescont — Visszleszámitolás	12,817	—
Imprumuturi hip. — Jelzálog kölcsönök	141,933	—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	526	—
Credite personale — Kötvény kölcs.	33,220	—	Creditori — Hitelezők	836	—
Imprumuturi de cont-curent — Folyó számla kölcs.	18,562	72	Dare după depun. restantă — Fizetetlen betéti kam.	2,711	—
Efecte — Értékpapírok	15,098	—	mat adó	5,317	—
Edificiul institutului — Intézeti épület	37,000	—	Interese transitoare ant. — Átmeneti kam.	21,346	—
Realități — Ingatlanok	3,516	96	Profit curat — Tiszta nyereség		
Mobiliar — Felszerelés	2,400	—			
amortizare — leírás	200	—			
Debitori — Adósok	25,772	73			
Poziții trans. — Átmeneti tételek	54,167	21			
		847,310			95

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla. Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese de depuneri — Takarékk betétek kamatok	27,118	38	Interese: — Kamatok:		
Interese de reescont — Visszleszámitolási kamatok	2,260	77	dela cambii — váltók kamatok után	41,606	86
Interese de cont-curent — Folyószámla kamatok	182	84	dela imprumuturi hipot. — Jelzálog		
Spese: — Költségek:			kölcsönök kamatok	15,348	57
salare — fizetések	3,600	—	dela cambii hipotecare — Jelzálog		
spese curente — folyó költségek	2,594	49	váltók kamatok után	10,369	39
marce de prezență — jelenléti díj	1,385	20	dela credite personale — kötvény		
porto postal — postabér	565	20	kölcsönök	256	27
chirie — házbér	484	88	Interese de efecte — Érték papírok	765	—
Contribuție directă și com. — Egyenes és közs. adó	8,629	77	Profit dela realități — Ingatlanok jövedelem	1,100	—
Amortizare din mobilier — Leírás felszerelésből	9,707	44			
Profit curat — Tiszta nyereség	200	—			
	21,346	89			
		69,446			09

Șeica-mare — Nagy-Selyk, la 31 Decembrie 1915.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Sever Chețian m. p., prez. Ioan Hanzu m. p. Nicolau Tămaș m. p. Gheorge Salomie m. p. Valeriu Millea m. p.

Subscrisul comitet de supraveghiere am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului. Alături de felügyelőbizottság jelen számlákat megvizsgáltuk, teljes rendben, és szabályszerűen vezetett könyvekkel megegyezőnek helyesnek találtuk.

Șeica-mare — Nagy-Selyk, la 22 Februarie 1916.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Aron Domșa m. p., președinte. Ioan Popa Nartea m. p. Ioan St. Herța m. p. Revăzut: Șofroniu Roșca m. p.